

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિખ્યાન્તરણ ક્રિયા હે.

‘નોટ:- તમામ રિવાયતે હદીષ કે ખુલાસે હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્હમાનિર્હિમ

{1} બુખારી વ મુસ્લિમ;- હઝરત ઇબને ઉમર (રદી) સે રિવાયત હૈ કી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા- જુલમ કયામત કે દિન જાલીમ કે લિએ સખ્ત અંધેરા બનેગા.

{2} મિશકાત;- હઝરત ઔસ બિન શુરહબીલ (રદી) સે રિવાયત હૈ કી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ફરમાતે હુવે સુના કી જો શખ્સ કિસી જાલિમ કા સાથ દેકર ઉસ્કો તાકત પહુંચાએગા ઔર વો જાનતા હૈ કી જાલિમ હૈ, તો વો ઇસ્લામ સે નિકલ ગયા. મતલબ યે કી જાનતે બૂઝતે કિસી જાલિમ કી તરફદારી કરના ઔર ઉસ્કા સાથ દેના ઇમાન ઔર ઇસ્લામ કે ખિલાફ બાત હૈ.

{3} મુસ્લિમ;- હઝરત અબૂ હુરૈરા (રદી) સે રિવાયત હૈ કી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા- ક્યા તુમ જાનતે હો કી કંગાલ ઔર મોહતાજ કૌન હૈ? લોગો ને કહા કંગાલ હમારે યહા વો શખ્સ કહલાતા હૈ જિસકે પાસ ના તો દિરહમ હો ઔર ના કોઈ સામાન,

આપﷺ ને ફરમાયા- મેરી ઉમ્મત કા કંગાલ ઓર મોહતાજ વો હૈ જો કયામત કે દિન અપની નમાજ, રોજે ઓર જકાત કે સાથ અલ્લાહ કે પાસ હાજર હોગા ઓર ઉસ્કી સાથ-સાથ ઉસને દુનિયા મેં કિસી કો ગાલી દી હોગી, કિસી પર તોહમત લગાઈ હોગી, કિસી કા માલ માર ખાયા હોગા, કિસી કો કતલ કિયા હોગા, કિસી કો નાહક મારા હોગા, તો ઇન તમામ મજલૂમો મેં ઇસ્કી નેકિયા બાટ દી જાએગી, ફિર ઇસ્કી નેકિયા ખતમ હો જાએગી, ઓર મજલૂમો કે હક બાકી રહે તો ઉન્કી ગલતિયા ઇસકે હિસાબ મેં ડાલ દી જાએગી ફિર ઇસે જહન્નમ મેં ફેક દિયા જાએગા. ઇસ રિવાયત કે જરિયા આપﷺ હુકૂકલ ઇબાદ કી એહમિયત વાજેહ ફરમા રહે હૈ ઇસલિએ અલ્લાહ કે હક અદા કરને વાલો કો ચાહિએ કી વો બન્દો કા હક ના મારે, વરના યે નમાજ, રોજે ઓર દૂસરે નેક કામ સબ ખતરે મેં પડ જાએગે.

{4} મિશકાત;- હઝરત અલી (રદી) સે રિવાયત હૈ કી મજલૂમ કી આહ (હાય) લેને સે રોકા ગયા હૈ, વો અલ્લાહ કે દરબાર મેં તુમહારે જુલમ કી કહાની બયાન કરેગા ઓર અલ્લાહ ઇન્સાફ કરને વાલે હૈ, વો કિસી હક વાલે કો ઉસ્કે હક સે મહરૂમ નહીં કરતે, ઓર ઇસ વજહ સે વો જાલીમ કો મુખ્તલીફ કિસ્મ કી આફતો ઓર બેચેનિયો મેં મુખ્તલા કરેગા.